

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2025

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
UNESCO
2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2025 αποτέλεσε χρονιά έντονης δραστηριότητας και δημιουργικής συνεργασίας για την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO (ΚΕΕ UNESCO). Μέσα από ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών, η Επιτροπή συνέχισε να προωθεί τις θεμελιώδεις αρχές της UNESCO, εστιάζοντας στην προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην ενίσχυση της εκπαίδευσης για τις τέχνες, τον πολιτισμό, την ενεργό πολιτότητα και την ειρηνική συνύπαρξη, καθώς και στην προώθηση της έρευνας και της επιστημονικής συνεργασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο δικτύων όπως οι Εδρες UNESCO και το Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO.

Παράλληλα, η Επιτροπή συμμετείχε ενεργά σε διεθνείς και περιφερειακές πρωτοβουλίες, συμβάλλοντας στη δικτύωση και ανταλλαγή καλών πρακτικών με άλλες Εθνικές Επιτροπές, Περιφερειακά Κέντρα UNESCO, εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη του Οργανισμού, και μη κυβερνητικούς οργανισμούς για την υλοποίηση κοινών δράσεων.

Στις 22 Ιανουαρίου 2025 το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΕ UNESCO για την περίοδο 2025-2030. Βάσει της αναθεωρημένης σύνθεσης το νέο Συμβούλιο αποτελούν τα ακόλουθα μέλη: Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου (Πρόεδρος), Δρ. Ιωάννα Χατζηκωστή (Γενική Γραμματέας-Εκπρόσωπος Υφυπουργείου Πολιτισμού), Δρ. Ιωάννης Σαββίδης (Εκπρόσωπος Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας), Ελένη Απέγγητου (Εκπρόσωπος Υπουργείου Εξωτερικών), Δρ. Παναγιώτης Αγγελίδης (Εκπρόσωπος Πανεπιστημιακής Κοινότητας), Δρ. Ιωσήφ Χατζηκυριάκος και Δρ. Νίκη Παπαδοπούλου Παπά (Αριστίνοη μέλη).

Μετά τον διορισμό του, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο υιοθέτησε το Στρατηγικό Σχέδιο για την περίοδο 2025-2030, το οποίο διαμορφώνεται σε τρεις πυλώνες, με την Επιτροπή να στοχεύει στην:

1. Υποστήριξη της κυπριακής κοινωνίας ώστε να αξιοποιήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα προγράμματα της UNESCO.
2. Υποστήριξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην επίτευξη των στόχων της μέσω της UNESCO, δρώντας ως συμβουλευτικό σώμα.
3. Υποστήριξη της UNESCO ώστε να εκπληρώνει την αποστολή και τους στόχους της.

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τις κύριες δράσεις και επιτεύγματα της Επιτροπής για το 2025, επιβεβαιώνοντας τη διαρκή δέσμευσή της στις αρχές και στους στόχους της UNESCO, με σκοπό τη δημιουργία μιας κοινωνίας βασισμένης στη γνώση, την πολιτιστική ποικιλομορφία και την ειρήνη. Στα πιο αξιοσημείωτα επιτεύγματα που συνδέονται με το έργο της Επιτροπής για το 2025 συγκαταλέγονται:

- i. Η συμπερίληψη της Κουμανδαρίας στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO.
- ii. Η ένταξη του Δήμου Κουρίου στο διεθνές Δίκτυο Πόλεων Μάθησης της UNESCO.
- iii. Η βράβευση της Δρος Κυριακής Μιχαλίδου με το UNESCO-AI Fozan International Prize for the Promotion of Young Scientists in STEM.
- iv. Η ίδρυση νέας Εδρας UNESCO, στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με θέμα τη Μείωση Κινδύνου Καταστροφών και την Κοινωνική Ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η Εδρα, υπό τη διεύθυνση του Καθηγητή Γεωργίου Μπούστρα, είναι η όγδοη που φιλοξενείται σε πανεπιστήμιο της Κύπρου.
- v. Η εξασφάλιση χορηγίας από το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία και το Περιφερειακό Κέντρο της Σόφιας για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, συνολικού ύψους €25.000, για την υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά το 2026.
- vi. Η παραγωγή δύο εκδόσεων: για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και για τα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Κύπρου.
- vii. Η πρώτη εκδήλωση παρουσίασης του έργου των Εδρών UNESCO στην Κύπρο και η δημιουργία σχετικής ταινίας, σε συμπαραγωγή της Επιτροπής και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.
- viii. Η υπογραφή δύο μνημονίων συνεργασίας, με το Ινστιτούτο Κύπρου και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ

Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO (ASPnet) 47^ο Παγκύπριο Συμπόσιο με θέμα «Διαμορφώνοντας ταυτότητα στην πολυπλοκότητα και τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου»

Στις 3-4 Απριλίου 2025 διεξήχθη στη Λευκωσία το 47^ο Παγκύπριο Συμπόσιο του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO (ASPnet) με θέμα: «Διαμορφώνοντας ταυτότητα στην πολυπλοκότητα και τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου». Το Συμπόσιο διοργανώθηκε σε συνεργασία με την Εθνική Συντονίστρια ASPnet Κύπρου, Δρα Κατερίνα Βλαδιμήρου (Επιθεωρήτρια Αγγλικών Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας), καθώς επίσης και με τα σχολεία Παγκύπριο Γυμνάσιο, Λύκειο Κύκκου Α΄ και Γυμνάσιο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Πλατύ. Το διήμερο πρόγραμμα του Συμποσίου περιλάμβανε μαθητικές παρουσιάσεις, βιωματικά εργαστήρια και καλλιτεχνικά δρώμενα. Μέσα από τη δημιουργικότητα και την καλλιτεχνική έκφραση αναδείχθηκε η σημασία της τέχνης στην εκπαίδευση, ενισχύοντας τη φαντασία, την κριτική σκέψη και την ενσυναίσθηση. Στα πλαίσια του Συμποσίου, η ομάδα Θεάτρου Βαλίτσα Intra Portas παρουσίασε την παράσταση “P.S. Cyrus”, μια πρωτότυπη θεατρική προσέγγιση στην ιστορία της Κύπρου μέσα από μαρτυρίες ξένων επισκεπτών. Τα βιωματικά εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν με τη στήριξη πολιτιστικών φορέων, όπως το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, η Κρατική Πνακοθήκη-Majestic, The Centre of Visual Arts and Research (CVAR), η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών κ.ά.

Ημερίδα με θέμα «Εδρες UNESCO: Γέφυρες γνώσης για την κοινωνία και τον πολιτισμό»

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 20 χρόνων λειτουργίας του Προγράμματος των Εδρών UNESCO στην Κύπρο, η ΚΕΕ UNESCO σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας διοργάνωσαν στις 19 Φεβρουαρίου 2025, στο Αμφιθέατρο UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, ημερίδα με θέμα «Εδρες UNESCO: Γέφυρες γνώσης για την κοινωνία και τον πολιτισμό». Στην ημερίδα αυτή πραγματοποιήθηκε η πρώτη προβολή σύντομης ταινίας με θέμα τις Εδρες UNESCO και ακολούθως παρουσιάστηκαν, μέσα από ομιλίες, οι θεματικές και το έργο των Εδρών UNESCO που φιλοξενούνται σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του νησιού, ως εξής:

- Πολιτισμική ετερότητα & διαπολιτισμικός διάλογος για έναν πολιτισμό ειρήνης (Πανεπιστήμιο Λευκωσίας)
- Εμφυλη ισότητα (Πανεπιστήμιο Κύπρου)
- Ψηφιακή πολιτιστική κληρονομιά (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου)
- Δια βίου μάθηση & εκπαίδευση ενηλίκων (Πανεπιστήμιο Frederick)
- Διακυβέρνηση & κοινωνική ευθύνη στον αθλητισμό (UCLan Cyprus)
- Οπτικός εγγραμματοσμός (Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου)
- Ανθρώπινη ανάπτυξη, ασφάλεια και καταπολέμηση της διεθνούς εγκληματικότητας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος).

Τέλος, πραγματοποιήθηκε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα «Εδρες UNESCO και σύγχρονη πραγματικότητα: Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις του παρόντος για ένα καλύτερο μέλλον», στην οποία συμμετείχαν η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων, η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO και ακαδημαϊκοί του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Μέσα από την ημερίδα επιτεύχθηκε η προβολή του έργου των Εδρών UNESCO, καθώς και η ανάδειξη της κοινωνικής συμβολής του Προγράμματος των Εδρών UNESCO προς το ευρύ κοινό και προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Παραγωγή ταινίας με τίτλο «UNESCO Chairs in Cyprus: Bridges for Society and Culture»

Η ταινία με τίτλο «UNESCO Chairs in Cyprus: Bridges for Society and Culture» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της 20^{ης} επετείου του Προγράμματος των Εδρών UNESCO στην Κύπρο, για να αναδείξει την αποστολή, τα επιτεύγματα και τις μελλοντικές προοπτικές των Εδρών UNESCO που βρίσκονται σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της Κύπρου. Η παραγωγή της ταινίας πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Εδρα UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και το MediaZone του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

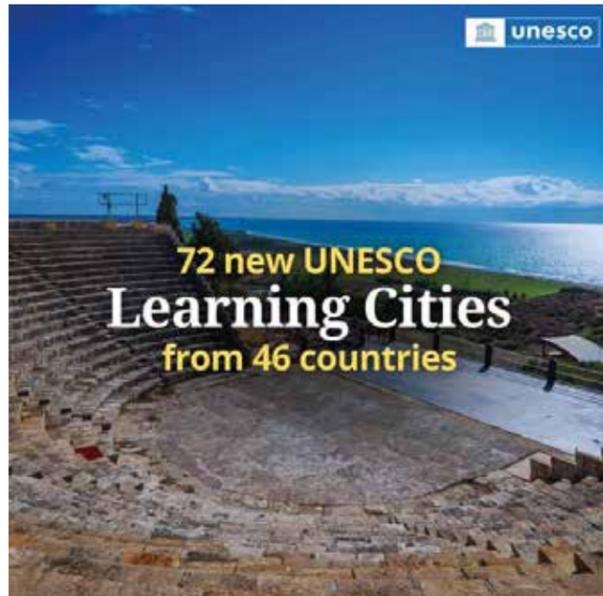
Η ταινία είναι διαθέσιμη δωρεάν στο YouTube κανάλι της ΚΕΕ UNESCO μέσω του συνδέσμου: <https://youtu.be/>.

Ίδρυση Εδρας UNESCO στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τον Μάρτιο του 2025 ανακοινώθηκε η ίδρυση Εδρας UNESCO στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με θέμα τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών και την Κοινωνική Ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η Εδρα, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Γεωργίου Μπούστρα, στοχεύει στη δημιουργία ενός περιφερειακού κόμβου για διεπιστημονική έρευνα, καινοτομία και πολιτική εμπλοκή στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων και της κοινωνικής ασφάλειας, με σκοπό την ενίσχυση της επιστημονικής γνώσης και τη μετατροπή της σε εφαρμόσιμες πολιτικές. Στα πρώτα τέσσερα χρόνια λειτουργίας της προβλέπονται σημαντικές δραστηριότητες, όπως επιστημονικές δημοσιεύσεις, συνεργασίες με άλλες Εδρες UNESCO, δημόσιες διαλέξεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και εκδηλώσεις συνεργασίας και συνδημιουργίας. Επιπλέον, η Εδρα θα συνεργάζεται στενά με το ερευνητικό κέντρο CERIDES – Excellence in Innovation and Technology, ενισχύοντας τη συμμετοχή του σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα και τη συμβολή του στη χάραξη πολιτικών με πρακτικό αντίκτυπο.

Συμπερίληψη του Δήμου Κουρίου στο Δίκτυο Πόλεων Μάθησης της UNESCO

Τον Δεκέμβριο του 2025 ανακοινώθηκε η συμπερίληψη του Δήμου Κουρίου στο παγκόσμιο Δίκτυο Πόλεων Μάθησης της UNESCO. Η αίτηση υποβλήθηκε με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO. Πρόκειται για την πρώτη εγγραφή της χώρας μας στο UNESCO Global Network of Learning Cities, το οποίο σήμερα αριθμεί 425 πόλεις από 91 κράτη μέλη του Οργανισμού. Κοινή δέσμευση και αποστολή τους είναι η προώθηση της δια βίου μάθησης για όλους.

Οι Πόλεις Μάθησης της UNESCO είναι δυναμικές κοινότητες όπου η μάθηση ενσωματώνεται στην καθημερινή ζωή: στα σχολεία, στους χώρους εργασίας, στις βιβλιοθήκες, στα σπίτια και στους δημόσιους χώρους. Μέσα από ένα δομημένο πρόγραμμα, δημιουργούν ευκαιρίες για όλους, προσφέροντας κατάρτιση και αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων για να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες αγορές εργασίας, ενδυνάμωση πολιτών κάθε ηλικίας ώστε να αξιοποιούν τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και ανάπτυξη δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας.

Το Κούριο έχει αναπτύξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική μάθησης, η οποία στηρίζεται σε τέσσερις πυλώνες, σε συνάρτηση και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ:

1. Μια πράσινη και υγιής πόλη μάθησης για ένα βιώσιμο Κούριο.
2. Μια δίκαιη και συμπεριληπτική πόλη μάθησης για όλους τους πολίτες.
3. Μια πόλη μάθησης για αξιοπρεπή εργασία και επιχειρηματικότητα.
4. Μάθηση μέσω του πολιτισμού, της δημιουργικότητας και της ταυτότητας.

Συμμετοχή της Κύπρου στο 9^ο UNESCO Art Camp Andorra με τίτλο “Colours for the Planet”

Η εικαστική καλλιτέχνης Ερη Παπαδοπούλου συμμετείχε, με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO, στο 9^ο UNESCO Art Camp Andorra με τίτλο “Colours for the Planet”, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 9-19 Ιουλίου 2025 στο Ordino της Ανδόρας. Το εν λόγω Art Camp διοργανώνεται από την Εθνική Επιτροπή UNESCO Ανδόρας και δίνει τη δυνατότητα σε καλλιτέχνες από διαφορετικές χώρες να συναντηθούν, να δημιουργήσουν, να αλληλεπιδράσουν και να μάθουν ο ένας για τον πολιτισμό του άλλου μέσω του έργου τους αλλά και της παρουσίασης του πολιτισμού της χώρας τους. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να δημιουργήσει μια συλλογή πρωτότυπων έργων που να αντικατοπτρίζουν με δημιουργικό και καλλιτεχνικό τρόπο τις αξίες που προωθεί η UNESCO. Το Art Camp Andorra για το 2025 πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Διεθνούς Δεκαετίας των Ιθαγενών Γλωσσών (2023-2032).

14^ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO “Climate Action and Social Impacts, Particularly for Young People”

Το 14^ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO πραγματοποιήθηκε στις 27-28 Οκτωβρίου 2025, στη Σαμαρκάνδη του Ουζμπεκιστάν, με θέμα “Climate Action and Social Impacts, Particularly for Young People”. Σε αυτό συμμετείχαν περισσότεροι από 150 νέοι και νέες 18-35 ετών, από 140 χώρες. Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε από την Ορθοδοξία (Δόξια) Μηνά, με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO.

Η Δόξια, πολιτική επιστήμονας, ειδική σε θέματα νεολαίας και μη τυπικής μάθησης και EU Youth Delegate, είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις και εμπειρίες με νέους και νέες από όλο τον κόσμο και να συμβάλει στη διατύπωση στρατηγικών συστάσεων προς τα κράτη-μέλη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των κοινωνικών της επιπτώσεων.

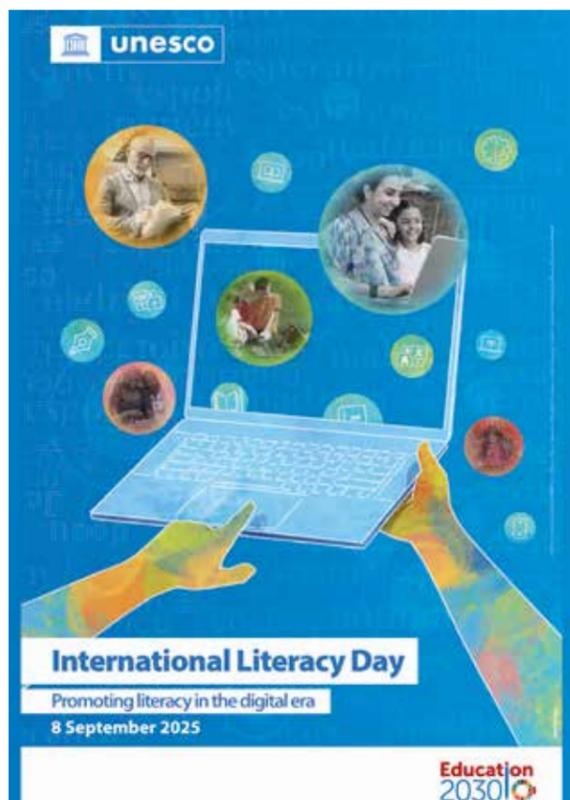
Τα αποτελέσματα του 14^{ου} Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο της 43^{ης} Γενικής Διάσκεψης της UNESCO.

Διεθνής Ημέρα Γραμματισμού 2025

Το 1967 η 8^η Σεπτεμβρίου ορίστηκε από την UNESCO ως Διεθνής Ημέρα Γραμματισμού. Από τότε μέχρι σήμερα, ο καθιερωμένος ετήσιος εορτασμός της ημέρας αυτής σε παγκόσμιο, περιφερειακό, εθνικό και τοπικό επίπεδο, έχει σκοπό να αναδείξει τη σημασία του γραμματισμού για την οικοδόμηση πιο δίκαιων, ειρηνικών και βιώσιμων κοινωνιών, καθώς και να τονίσει το γεγονός ότι, παρά τις αντίξοες πραγματικότητες που επικρατούν σε πολλά μέρη του κόσμου, ο γραμματισμός αποτελεί βασικό ανθρώπινο δικαίωμα για όλους.

Ο εορτασμός της Διεθνούς Ημέρας Γραμματισμού το 2025 εστίασε στην ιδιαίτερη θεματική «Πρώθηση του Γραμματισμού στην ψηφιακή εποχή». Με σκοπό τη διάχυση των μηνυμάτων της ημέρας, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και η Παγκύπρια Οργάνωση Προώθησης του Γραμματισμού συνεργάστηκαν για την ετοιμασία κοινής ενημερωτικής ανακοίνωσης. Στο μήνυμά της, η Πρόεδρος της Επιτροπής, Δρ Μαρίνα Σολομιδου Ιερωνυμίδου, ανέφερε: «Στην ψηφιακή εποχή, ο γραμματισμός δεν περιορίζεται πλέον στην ικανότητα ανάγνωσης και γραφής. Περιλαμβάνει την κριτική σκέψη, την κατανόηση της πληροφορίας, την ικανότητα πρόσβασης σε ψηφιακά μέσα, αλλά και την υπεύθυνη συμμετοχή στον δημόσιο διάλογο. Ολόκληρο το μήνυμα δημοσιεύεται στη ιστοσελίδα: <https://grammatismos.wordpress.com/intlitday>

Απονομή βραβείου UNESCO-AI Fozan σε Κύπρια επιστήμονα

Στις 19 Σεπτεμβρίου 2025, στην Εδρα της UNESCO στο Παρίσι, πραγματοποιήθηκε η τελετή απονομής του βραβείου UNESCO-AI Fozan for the Promotion of Young Scientists in STEM. Στους βραβευθέντες συγκαταλέγεται και η Κύπρια επιστήμονας Δρ. Κυριακή Μιχαηλίδου, υπεύθυνη της Μονάδας Βιοστατιστικής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής, η οποία επιλέχθηκε ανάμεσα σε 269 υποψηφίους παγκοσμίως για την έρευνά της στον καρκίνο του μαστού και των ωοθηκών, ιδίως για την ανάπτυξη εργαλείων πρόβλεψης κινδύνου, τα οποία έχουν ήδη υιοθετηθεί σε διεθνείς κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες.

Το βραβείο, ύψους 50.000 δολαρίων, απονέμεται κάθε δύο χρόνια και τιμά νέους ερευνητές και επιστήμονες, κάτω των 40 ετών, για την εξαιρετική συνεισφορά τους στις επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά, εμπνέοντας παράλληλα τη νέα γενιά. Σε συνέχεια της βράβειυσής της, η Δρ. Μιχαηλίδου συναντήθηκε με εκπροσώπους της ΚΕΕ UNESCO με τις οποίες συζήτησε τρόπους διάδοσης της επιστημονικής γνώσης και ενθάρρυνσης νέων γυναικών ώστε να ασχοληθούν με τομείς STEM.

Ημερίδες Καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες για τη Μέση Εκπαίδευση

Στις 13 και 21 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν δύο ημερίδες Καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες στη Λεμεσό και στη Λευκωσία, για μαθητές, μαθήτριες και εκπαιδευτικούς, κυρίως από μέλη του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO. Στόχος ήταν η πιλοτική εφαρμογή του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για νέους και νέες 15-18 ετών, το οποίο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Cultural Bees, με σκοπό την ανάπτυξη δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού. Την ημερίδα συνδιοργάνωσαν οι Junior Achievement Cyprus, InnoEUsphere και ΚΕΕ UNESCO.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας, μαθητές, μαθήτριες και εκπαιδευτικοί αξιοποίησαν την ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα, παρακολούθησαν συζητήσεις και παρουσιάσεις από εργαζόμενους στον τομέα του πολιτισμού και εργάστηκαν με την καθοδήγηση μεντόρων στην ανάπτυξη επιχειρηματικών ιδεών με πολιτιστικό περιεχόμενο. Η Λειτουργός της Επιτροπής, Θέκλα Παπαντωνίου, συμμετείχε στις εκπαιδεύσεις με εισαγωγική εισήγηση για την πολιτιστική κληρονομιά και τις πολιτιστικές βιομηχανίες.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Κουμανδαρία στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας

Στις 10 Δεκεμβρίου ανακοινώθηκε η ένταξη της Κουμανδαρίας στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας, της UNESCO. Η απόφαση λήφθηκε από τη Διακυβερνητική Επιτροπή της UNESCO για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, κατά τη διάρκεια της 20^{ης} Συνόδου της που πραγματοποιήθηκε στο Νέο Δελχί (8-13 Δεκεμβρίου 2025).

Την ετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας συντόνισαν η ακαδημαϊκός Δρ. Αγγελ Νικολάου Κονναρή και η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Αντιγόνη Πολυνείκη, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και με τις ενδιαφερόμενες κοινότητες των δεκαεσσάρων Κουμανταροχωριών, αμπελουργούς, οινοποιούς και άλλους σχετικούς φορείς.

Σε δηλώσεις της η Υφυπουργός Πολιτισμού, Δρ. Βασιλική Κασσιανίδου, ανέφερε: «Η σημερινή μέρα αποτελεί σημείο ορόσημο για την Κύπρο, τον κυπριακό πολιτισμό και τα Κουμανταροχώρια. Η ένταξη της Κουμανδαρίας στον κατάλογο της UNESCO, ενός κρασιού που ενσωματώνει την ψυχή και την ιστορία του τόπου, είναι μια διεθνής αναγνώριση που υπερβαίνει τα όρια της γαστρονομίας, είναι η δικαίωση της μακραίωνης παράδοσης, της αφοσίωσης των αμπελουργών των 14 Κουμανταροχωριών και της αδιάλειπτης συνέχειας μιας πολιτιστικής κληρονομιάς που

μετρά χιλιετίες. Η Κουμανδαρία μας, ένα από τα αρχαιότερα κρασιά στον κόσμο αναδεικνύεται σε διεθνές πρότυπο αυθεντικότητας, πολιτιστικής συνέχειας και ανθρώπινης επιμονής».

Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO δήλωσε ότι «η Κουμανδαρία δεν είναι μόνο ένα ιδιαίτερο τοπικό προϊόν· αποτελεί φορέα ταυτότητας και συλλογικής μνήμης, συνδεδεμένη βαθιά με τον τόπο, τους ανθρώπους και τις τελετουργίες τους. Η καταχώρισή της στον Παγκόσμιο Κατάλογο αναδεικνύει τη σημασία της για την ανθρωπότητα και ενισχύει τις προσπάθειες της Κύπρου για την προστασία, ανάδειξη και βιώσιμη διαχείριση της άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ως Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε στενά με τις κοινότητες, τους φορείς και το κράτος για τη διαφύλαξη αυτής της πολύτιμης παράδοσης, όπως και των άλλων στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, διασφαλίζοντας ότι οι νέες γενιές θα γνωρίσουν, θα εκτιμήσουν και θα συνεχίσουν το ταξίδι τους μέσα στον χρόνο».

Οι Φωνές της Κυπριακής Παραδοσιακής Μουσικής υποψήφιος για εγγραφή στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας

Η ΚΕΕ UNESCO συντόνισε την ετοιμασία και υποβολή αίτησης, τον Μάρτιο του 2025, για εγγραφή των φωνών της κυπριακής παραδοσιακής μουσικής στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας. Πολύτιμη ήταν η στήριξη των πιο κάτω δήμων, κοινότητων και πολιτιστικών φορέων: Δήμος Αγίας Νάπας-Δημοτικό Διαμέρισμα Αυγόρου, Δήμος Ακάμα, Δήμος Ακανθούς, Δήμος Αραδίππου, Δήμος Καραβά, Δήμος Παραλιμνίου-Δερύνειας, Δήμος Πάφου, Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών, Λαογραφικός Ομίλος Λεμεσού, Λαογραφικός Ομίλος «Κτήμα» Πάφου, Σχολή Χορού «Αντάμα», Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, Αρχείο Κυπριακής Μουσικής, Ιδρυμα «Αρχαία Λάρνακας - Φοίβος Σταυρίδης» Δήμου Λάρνακας. Σημαντική ήταν επίσης η συνεργασία με τους μουσικούς Μιχάλη Τερλικκά, Γιάννη Σουρουλλά, Πέτρο Κουλουμή, Μιχάλη Κουλουμή, Βασιλική Αναστασίου, Μυρτώ Αριστείδου, τον λαϊκό ποιητή Δημήτρη Τζιαμπάζη, το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, το Αρχείο του Ραδιοφωνικού Ιδρυματός Κύπρου, τη χορωδία Amalgamation και τη Lounana Records για την ηχογράφηση ή/και την παραχώρηση οπτικοακουστικού υλικού για τις ανάγκες του φακέλου υποψηφιότητας.

Οι φωνές της κυπριακής μουσικής παράδοσης είναι χαρακτηριστικές μελωδίες στις οποίες τραγουδιούνται κυρίως ερωτικά δίστιχα. Λειτουργούν ως χαρακτηριστικά πρότυπα μελωδίας, στη βάση των οποίων μπορούν να τραγουδηθούν νέοι στίχοι, και η ονομασία τους σχετίζεται με τον τόπο προέλευσης (Καρπασίτισσα, Μεσαρίτισσα, Παραλιμνίτισσα, Παφίτισσα, Πεγειώτισσα, κ.λπ.), το περιγραφόμενο γεγονός, τη γιορτή ή την περίσταση (π.χ. του γάμου), το ύφος ή τη διάθεση (π.χ. Νεκαλιστή), καθώς και το όνομα αυτού που τις τραγούδησε πρώτος. Πρόκειται για ένα ζωντανό και δυναμικό στοιχείο της κυπριακής προφορικής μουσικής παράδοσης, βαθιά ριζωμένο στην τοπική ταυτότητα και έκφραση.

Στο πλαίσιο ετοιμασίας του φακέλου υποψηφιότητας των φωνών, δημιουργήθηκε σχετική σύντομη ταινία, διαθέσιμη δωρεάν στο YouTube κανάλι της ΚΕΕ UNESCO μέσω του συνδέσμου: <https://www.youtube.com/>

Τριήμερο δράσεων για την Ξηρολιθική Κληρονομιά με τίτλο «Γνώση, Πρακτικές, Διάλογος και Προοπτικές Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Ξηρολιθική Δόμηση στην Κύπρο»

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος σε συνεργασία με τη Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, την ΚΕΕ UNESCO και το ΕΤΕΚ, συνδιοργάνωσαν στις 10-12 Ιουνίου 2025 τριήμερο εκδηλώσεων με θέμα την Ξηρολιθική Κληρονομιά και τις προοπτικές επαγγελματικής κατάρτισης στην ξηρολιθική δόμηση στην Κύπρο.

Στο πλαίσιο των εργασιών του τριημέρου αναδείχθηκαν οι πολιτιστικές, περιβαλλοντικές, τεχνικές και θεσμικές διαστάσεις της ξηρολιθικής δόμησης, καθώς και οι προοπτικές αξιοποίησης και ενίσχυσής της. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν παραδοσιακές πρακτικές από την Κύπρο και το εξωτερικό, καθώς και σύγχρονες κατευθύνσεις για την ενσωμάτωση της τέχνης σε πολιτιστικές διαδρομές, την επαγγελματική κατάρτιση και τον βιώσιμο τουρισμό. Παρουσιάσεις και παρεμβάσεις πραγματοποιήθηκαν από εκπροσώπους υπηρεσιών αρμόδιων Υπουργείων και φορέων, εκπροσώπους του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελλάδας, καθώς και μέλη Μη Κυβερνητικών Οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη διαφύλαξη της τέχνης της ξηρολι-

θιάς. Εκ μέρους της ΚΕΕ UNESCO, η Λειτουργός Θέκλα Παπαντωνίου συμμετείχε στις συζητήσεις για την προστασία, τη διαχείριση και τη βιώσιμη αξιοποίηση της ξηρολιθικής κληρονομιάς.

Κατά τις εργασίες του τριημέρου, έμφαση δόθηκε στην ξηρολιθία ως αναγνωρισμένο στοιχείο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας. Η συμπερίληψή της στον σχετικό Παγκόσμιο Κατάλογο της UNESCO απαιτεί, εκ μέρους των χωρών με τις οποίες συνδέεται, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, την κατάρτιση και την υλοποίηση στρατηγικής για τη μετάδοση της τεχνικής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκέντρωσε η ανάγκη για θεσμική εκπαίδευση, αναγνώριση και πιστοποίηση των δεξιοτήτων των τεχνιτών, αλλά και των εκπαιδευτών, την τεκμηρίωση της υφιστάμενης κληρονομιάς και την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών. Οι δράσεις του τριημέρου ανέδειξαν τη δυναμική που αναπτύσσεται διεθνώς μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα, επαγγελματική κατάρτιση και εξειδικευμένη έρευνα, ενώ διαπιστώθηκε η ανάγκη για άμεση θεσμοθέτηση επαγγελματικής κατάρτισης και ενίσχυση της εκπαίδευσης στον συγκεκριμένο τομέα.

Εκδήλωση προβολής του ντοκιμαντέρ «Πέτρα στην Πέτρα» στη Λεμεσό

Στις 10 Ιουνίου 2025, διοργανώθηκε από το ΕΤΕΚ και το Ιδρυμα Πέτρα στην Πέτρα, υπό την αιγίδα της ΚΕΕ UNESCO, προβολή του ντοκιμαντέρ «Πέτρα στην Πέτρα», στην αίθουσα Πάνου Σολομωνίδη στη Λεμεσό. Το ντοκιμαντέρ, το οποίο δημιουργήθηκε με χορηγία του ΕΤΕΚ, του Υφυπουργείου Πολιτισμού και της ΚΕΕ UNESCO, καταγράφει με επιστημονικό τρόπο αλλά και με ευαισθησία την ταυτότητα του κυπριακού αγροτικού τοπίου και την ιστορία του ανώνυμου τεχνίτη της υπαίθρου στην Κύπρο.

Μετά την προβολή του ντοκιμαντέρ ακολούθησε συζήτηση με συμμετοχή της κας Σταυρούλας (Βίλλυς) Φωτοπούλου, Διευθύντριας Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελλάδας, της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, κας Αντωνίας Θεοδοσίου, του Διευθυντή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, Δρος Χριστόδουλου Χατζηγεωργίου, της εκπροσώπου του ICOMOS Κύπρου, Δρος Ανθής Καλδέλη, του Ερευνητή του Ινστιτούτου Κύπρου, Δρος Χρίστου Ζουμίδα, του κ. Χρύση Παπαϊωάννου, τεχνίτη ξερολιθιάς και οινοποιού, και της κας Σεβίνας Φλωρίδου, αρχιτέκτονα. Τη συζήτηση συντόνιζε η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO, Θέκλα Παπαντωνίου.

«Harmonies and Healing – Η Μουσική στη θεραπευτική διαδικασία» στο Ογκολογικό Ιδρυμα της Τράπεζας Κύπρου

Η ΚΕΕ UNESCO, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού και τον Πολιτιστικό Οργανισμό Avantgarde, διοργάνωσαν στις 25 Φεβρουαρίου 2025 μια όμορφη δράση στο Ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου που περιλάμβανε ερμηνεία στο πιάνο από τη διεθνώς αναγνωρισμένη πιανίστα Min-Jung Kym (Steinway Artist). Η εκδήλωση αυτή διοργανώθηκε στα πλαίσια του νέου πυλώνα του στρατηγικού σχεδίου του Υφυπουργείου Πολιτισμού «Πολιτισμός και Υγεία», και στόχευε στη βελτίωση της εμπειρίας των ασθενών μέσα από τη θετική επίδραση της μουσικής στη θεραπεία και την ψυχοσωματική ευεξία.

Εκδήλωση «Harmonies and Healing – Η Μουσική στη θεραπευτική διαδικασία» στην Κεντρική Σκηνή «Εύης Γαβριηλίδης» του ΘΟΚ

Η ΚΕΕ UNESCO, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού και τον Πολιτιστικό Οργανισμό Avantgarde, διοργάνωσαν στις 25 Φεβρουαρίου 2025 μια ξεχωριστή εκδήλωση που στόχευε στην προβολή της ευεργετικής επίδρασης της μουσικής και της τέχνης γενικότερα στην ψυχική και σωματική υγεία, καθώς και στην ανάδειξη του ρόλου της μουσικής ως εργαλείου ενδυνάμωσης κατά τη θεραπευτική διαδικασία ασθενειών, όπως ο καρκίνος. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Κεντρική Σκηνή «Εύης Γαβριηλίδης» του ΘΟΚ. Στο πρώτο μέρος της, η διεθνώς αναγνωρισμένη πιανίστας Min-Jung Kym (Steinway Artist) ερμήνευσε στο πιάνο, ενώ στη συνέχεια διακεκριμένοι επιστήμονες και καλλιτέχνες συμμετείχαν σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα τη μουσική ως θεραπευτικό εργαλείο.

Ειδικότερα, στη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης συμμετείχαν – πέραν της πιανίστριας- διακεκριμένοι ειδικοί από Γερμανία, Ελλάδα και Κύπρο και συγκεκριμένα οι Gerrit Glaner (πολιτιστικός σύμβουλος, Πρόεδρος Sommerlichen Musiktage Hitzacker), Georg Hajdu (μοριακός βιολόγος, συνθέτης, Διευθυντής Ligeti Centre), Νικόλαος Ζαμπόγλου (Ακτινοθεραπευτής Ογκολόγος, Διευθύνων Σύμβουλος Γερμανικού Ιατρικού Ινστιτούτου), Γιώλα Μάρκου (Παθολόγος Ογκολόγος, Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου), Μαργαρίτα Φιλίππου (Ειδική Παθολόγος, Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου) και Μαργαρίτα Αλεξομανωλάκη (Προϊστάμενη Διεύθυνσης Παραστατικών Τεχνών και

Κινηματογράφου του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, Μέλος της Διυπουργικής Ομάδας Εργασίας για το έργο της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης). Τη συζήτηση συντόνισε η Φωτεινή Παλληκαρίδου, λειτουργός διαφώτισης και επικοινωνίας του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου.

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΓΙΔΕΣ

Σχέδιο για τη στήριξη δραστηριοτήτων φορέων από την ΚΕΕ UNESCO

Η ΚΕΕ UNESCO υλοποίησε πρόγραμμα για χρηματοδότηση δράσεων (2025) από οργανωμένους φορείς που δραστηριοποιούνται σε τομείς συναφείς με το έργο της UNESCO και της ΚΕΕ UNESCO, ιδιαίτερα στους τομείς της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, του Φυσικού Περιβάλλοντος και της Εκπαίδευσης. Κατόπιν εξέτασης των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή ενέκρινε την επιχορήγηση των πιο κάτω δράσεων:

Δράση	Οργανισμός
Φωνές της Γέννας – δημιουργία ψηφιακού Αρχείου Μαιευτικής μνήμης στην Κύπρο	Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαίων
The Piano Tour στην Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ, στον Πεδουλά	Πολιτιστικός Οργανισμός Avantgarde
Ημερίδα με τίτλο «Πολιτισμός και Επιχειρηματικότητα: Η Εκπαίδευση ως Καταλύτης Δημιουργικής και Βιώσιμης Ανάπτυξης»	ΚΟΕΤ (Κυπριακός Οργανισμός Εκπαίδευσης μέσω των Τεχνών)
Ημερίδες καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες	Junior Achievement Cyprus
Σειρά εργαστηρίων για παιδιά με τίτλο «Παράδοση στο σπίτι»	ASSITEJ – Κέντρο Θεάτρου για παιδιά και Νεαρά Ατομα
Θεατρική παράσταση (αναλόγιο) του έργου «Keffiyie/ Made in China» που αφορά στη ζωή των ανθρώπων που βιώνουν το τραύμα του πολέμου, της Παλαιστίνιας συγγραφέως Dalia Tahar	Θέατρο Αντίλογος
Εκπαιδευτικό εργαστήρι με τίτλο «Ο κόσμος της φύσης στα χέρια μας: Ενα νησί – πολλές ζωές»	Κυπριακό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας – Κοινωφελές Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης»

The Piano Tour στην εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Πεδουλά

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός Avantgarde σε συνεργασία με την ΚΕΕ UNESCO διοργάνωσαν στις 23 Νοεμβρίου 2025 ένα ακόμα Piano Tour σε μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς, συγκεκριμένα στην εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Πεδουλά, με τους διακεκριμένους Κύπριους καλλιτέχνες Μανώλη Νεοφύτου (πιάνο) και Βάκια Σταύρου (φωνή). Προηγήθηκαν αντίστοιχα ρεσιτάλ στη Χοιροκοιτία, στους Τάφους των Βασιλέων, στην εκκλησία της Παναγίας Αγγελόκτιστης και στο Φικάρδου, μνημεία που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO ή στον Κατάλογο Υποψήφιων Μνημείων. Όπως κάθε Piano Tour, το ρεσιτάλ μεταδόθηκε ζωντανά στο Facebook (www.facebook.com/avantgarde.cultural.foundation) ενώ αργότερα αναρτήθηκε στο YouTube (www.youtube.com/@avantgardeCF), ενισχύοντας την προσβασιμότητα και τη συμμετοχικότητα. Μέσα από τη συνεργασία του Πολιτιστικού Οργανισμού Avantgarde και της ΚΕΕ UNESCO, η μουσική γίνεται γέφυρα ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν, προβάλλοντας, ταυτόχρονα, μνημεία εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας στο νησί μας.

Ημερίδα με θέμα «Πολιτισμός και Επιχειρηματικότητα»

Πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2025 η ημερίδα «Πολιτισμός και Επιχειρηματικότητα: Η Εκπαίδευση ως Καταλύτης Δημιουργικής και Βιώσιμης Ανάπτυξης», που διοργάνωσε ο Κυπριακός Οργανισμός Εκπαίδευσης μέσω των Τεχνών, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO. Εκ μέρους της Επιτροπής απηύθυνε χαιρετισμό ο Δρ. Ιωσήφ Χατζηκυριάκος, και ακολούθησαν εισηγήσεις από εκπροσώπους των τεχνών, του πολιτισμού, της νεανικής επιχειρηματικότητας, των δημιουργικών βιομηχανιών και της εκπαίδευσης.

Οι εισηγητές της ημερίδας ήταν: Μιχάλης Παντελίδης - Σχεδιαστής Υφασμάτων και Μόδας, Σαλώμη Παρασκευά - Λειτουργός Ανάπτυξης Προγραμμάτων, Ίδρυμα Πολιτιστικής Δημιουργίας Λάρνακας, Χαμπής Τσαγγάρης - Χαράκτης, Μαρία Χαραλάμπους - Οικονομολόγος Εκπαιδευτικός, Υποψήφια Διδάκτορας Νεανικής Επιχειρηματικότητας, ΤΕΠΑΚ, Δρ Ιωσήφ Χατζηκυριάκος - Διευθυντής Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη - Αρχεία Λάρνακας, Δρ Σίλια Χατζηχριστοδούλου - Ιδρύτρια και Διευθύνουσα Σύμβουλος της GrantXpert Consulting

Η ημερίδα απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς, νέους δημιουργούς, καλλιτέχνες, επαγγελματίες του πολιτισμού, τοπικές αρχές, φοιτητές και κοινωνικά δίκτυα πολιτιστικής ανάπτυξης, με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών, ιδεών και πρακτικών που μπορούν να ενισχύσουν τη βιώσιμη και δημιουργική επιχειρηματικότητα.

«Φωνές της γέννας»: Ψηφιακό Αρχείο Μαιευτικής Μνήμης

Το πρότζεκτ «Φωνές της γέννας»: Ψηφιακό Αρχείο Μαιευτικής Μνήμης στην Κύπρο υλοποιήθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑ.ΣΥ.Ν.Μ.) σε συνεργασία με την ερευνητική ομάδα Προφορικής Ιστορίας People of Cyprus, με χορηγία της ΚΕΕ UNESCO. Εντάσσεται στο πεδίο της προφορικής ιστορίας και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, με επίκεντρο τη μαιευτική επιστήμη και πρακτική στην Κύπρο, η οποία έχει συμπεριληφθεί στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

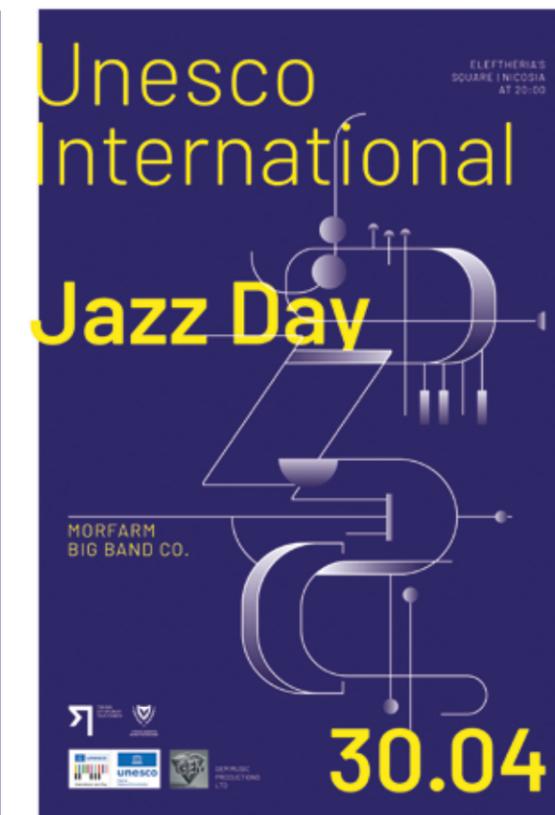
Στο πλαίσιο του έργου λήφθηκαν πέντε συνεντεύξεις από τέσσερις μαιές και έναν μαιευτή από Λευκωσία και Λεμεσό, οι οποίες καλύπτουν θεματικές όπως η ιστορική εξέλιξη της μαιευτικής, παλαιές και σύγχρονες πρακτικές, η έμφυλη διάσταση του επαγγέλματος, η κοινοτική μαιευτική στο ΓΕΣΥ και ο ρόλος της μαιίας στη ζωή της εγκυμονούσας και της λεχώνας, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ορατότητας της μαιίας, τη διάχυση της γνώσης σε μη ακαδημαϊκό κοινό και τη διατήρηση της συλλογικής μνήμης γύρω από τη γέννα.

Το υλικό που προέκυψε από το έργο δημοσιεύεται σε πλατφόρμες ανοιχτής πρόσβασης όπως το Spotify (<https://open.spotify.com/show>), το YouTube (<https://www.youtube.com/playlist>), τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (<https://www.instagram.com/people.of.cyprus/>), τις ιστοσελίδες του People of Cyprus (www.peopleofcyprus.cy) και του ΠΑ.ΣΥ.Ν.Μ., καθώς και στο StoryMap JS (<https://uploads.knightlab.com/storymapjs>). Επιπλέον, το έργο παρουσιάστηκε στο 32^ο Παγκύπριο Συνέδριο Νοσηλευτών και Μαιών στις 12 Δεκεμβρίου, συνοδεύεται από εκπαιδευτικό εγχειρίδιο ελεύθερης πρόσβασης και θα ολοκληρωθεί με τελική εκδήλωση και προβολή ντοκιμαντέρ στις 5 Μαΐου 2026, Παγκόσμια Ημέρα Μαιευτικής, στο Προεδρικό Μέγαρο.

Εργαστήρια για παιδιά «Παράδοση στο Σπίτι»

Το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στον πολυχώρο «42 Multispace» η χριστουγεννιάτικη δράση «Παράδοση στο σπίτι», την οποία διοργάνωσε το Κέντρο Θεάτρου για Παιδιά και Νεαρά Ατομα-Assitej Cyprus, με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO. Η εκδήλωση περιλάμβανε βιωματικά εργαστήρια για παιδιά, αφηγήσεις παραμυθιών με χαρακτηριστές που συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά καθώς και μουσικές δραστηριότητες, όπως παραδοσιακά τραγούδια και κάλαντα των Χριστουγέννων.

Εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Τζαζ

Στις 30 Απριλίου 2025, με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας Τζαζ, το Υφυπουργείο Πολιτισμού-Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού σε συνεργασία με την ΚΕΕ UNESCO, συνδιοργάνωσαν συναυλία στην πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία, με τη Morfarm Big Band Co, μια δυναμική 12μελή ορχήστρα με ενεργά μέλη της σκηνής της τζαζ και της έθνικ μουσικής στην Κύπρο.

Το πρότζεκτ «The Latin Side of Jazz Standards» δίνει νέα πνοή σε κλασικά jazz standards, συνδυάζοντάς τα με τη ζεστασιά και την ενέργεια λατινοαμερικανικών και κουβανέζικων ρυθμών. Με επιρροές από την εποχή των Jazz Big Bands της δεκαετίας του 1930-1940, το σχήμα δημιουργεί ένα εκρηκτικό ηχητικό κράμα που συναρπάζει το κοινό. Η Morfarm Big Band Co επιδιώκει ενεργά διεθνείς συνεργασίες, συμμετέχοντας σε φεστιβάλ τζαζ, εκδηλώσεις world music και πολιτιστικά προγράμματα που προάγουν τη μουσική πολυμορφία. Η συναυλία μεταδόθηκε ζωντανά μέσω της σελίδας <https://youtube.com/live>.

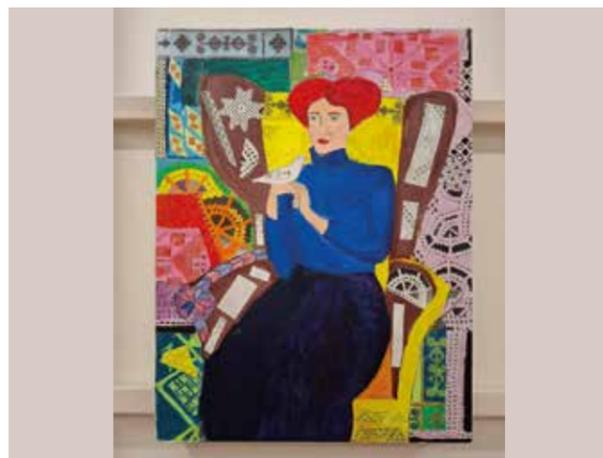

Εκθεση “lefkart VII” «Το Λευκαρίτικο Κέντημα - Πηγή Εμπνευσης»

Το Ίδρυμα Πολιτιστικής Δημιουργίας για Παιδιά και Νέους, Επαρχίας Λάρνακας και τα Αρχεία Λάρνακας - Φοίβος Σταυρίδης, συνδιοργάνωσαν την ετήσια έκθεση του προγράμματος «Το Λευκαρίτικο Κέντημα-Πηγή Εμπνευσης», με τη στήριξη του Υφυπουργείου Πολιτισμού και τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, υπό την αιγίδα της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Η έκθεση εγκαινιάστηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2025 στα Αρχεία Λάρνακας - Φοίβος Σταυρίδης και είχε διάρκεια μέχρι τις 21 Μαρτίου 2025.

Το πρόγραμμα παρακολούθησαν καθηγητές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, οι οποίοι επιμορφώθηκαν για την ιστορική εξέλιξη του λευκαρίτικου κεντήματος, την τεχνική κατασκευής και τη δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του κεντήματος στις εφαρμοσμένες τέχνες. Ακολούθως, αξιοποίησαν τη γνώση που απέκτησαν ώστε να καθοδηγήσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες των σχολείων τους για να δημιουργήσουν τα δικά τους έδρα αντλώντας έμπνευση από το λευκαρίτικο κέντημα, την ιστορία και τα μοτίβα του.

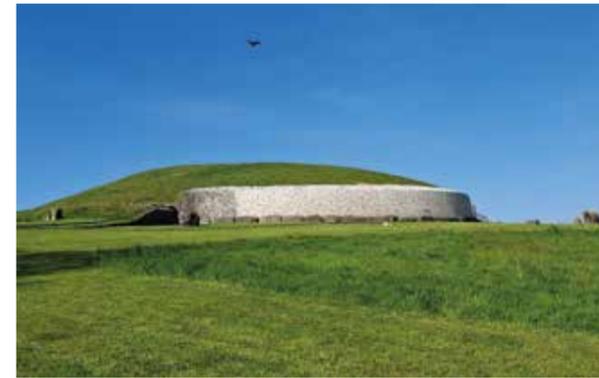
Πάνελ Συζήτησης στο 6^ο Lidl Wellness Camp με θέμα «Πολιτισμός & Υγεία, αναδεικνύοντας τον ρόλο των τεχνών στην προώθηση της ευεξίας για όλους»

Στο πλαίσιο του 6ου Lidl Cyprus Wellness Camp, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 8-9 Νοεμβρίου 2025 στην Αγία Νάπα, υπό την αιγίδα της ΚΕΕ UNESCO, διοργανώθηκε συζήτηση με θέμα «Πολιτισμός & Υγεία, αναδεικνύοντας τον ρόλο των τεχνών στην προώθηση της ευεξίας για όλους».

Η διασύνδεση Πολιτισμού και Υγείας αναδεικνύεται ολοένα και περισσότερο σε εκθέσεις και πρωτοβουλίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, της UNESCO, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολλών χωρών, που αναγνωρίζουν την πρόσβαση στον πολιτισμό ως ανθρώπινο δικαίωμα και ως σημαντικό παράγοντα για τη σωματική και ψυχική υγεία. Στο πλαίσιο αυτό, η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO Θέκλα Παπαντωνίου, μαζί με ομιλητές από τον χώρο της υγείας, της ψυχολογίας και της θεραπείας μέσω των τεχνών, συζήτησαν για τη δυναμική της ενσωμάτωσης καλλιτεχνικών πρακτικών στην διαχείριση θεμάτων που συνδέονται με την υγεία, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, υπογραμμίζοντας τη σημασία μιας ολιστικής προσέγγισης στην ευεξία. Στη συζήτηση συμμετείχαν η Δρ. Δημιάνια Κουσιιάππη (Γιατρός, Αντικαρκινικός Σύνδεσμος), η Δρ. Μαρία Κοντούλη (Κλινική Ψυχολόγος), ο κος Πρόδρομος Στυλιανού (Μουσικοθεραπευτής) και η κα Λένια Γεωργίου (Εικαστική Θεραπεύτρια).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

9th Meeting of the Informal Network of European National UNESCO Commission

Από τις 7 έως τις 10 Μαΐου 2025 πραγματοποιήθηκε στο Δουβλίνο η 9η Συνάντηση του Ατυπου Δικτύου των Ευρωπαϊκών Εθνικών Επιτροπών UNESCO. Η ΚΕΕ UNESCO εκπροσωπήθηκε από τη Θέκλα Παπαντωνίου, Λειτουργό, και τη Δρ Πετρούλα Χατζητοφή, Αναπληρώτρια Λειτουργό.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι συμμετέχοντες συζητήσαν τρόπους ενίσχυσης της συνεργασίας και περαιτέρω προώθησης της αποστολής και των προγραμμάτων της UNESCO. Μεταξύ άλλων θεμάτων, συζητήθηκε το Πλαίσιο για την Εκπαίδευση στις Τέχνες και τον Πολιτισμό, καθώς και ο ρόλος των Εθνικών Επιτροπών στην υλοποίησή του.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, από πλευράς ΚΕΕ UNESCO, έγινε αναφορά στις σχετικές δράσεις του Δικτύου ASPnet Κύπρου και στην εκπαίδευση νέων για την πολιτιστική επιχειρηματικότητα. Η Εθνική Επιτροπή Γερμανίας ενημέρωσε για το δίκτυο ENO (European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education) και τη δυνατότητα συμμετοχής σχετικών Εδρών UNESCO, ενώ ο Γενικός Γραμματέας της Εθνικής Επιτροπής Ισπανίας παρουσίασε το πρόγραμμα της Παγκόσμιας Συνόδου MONDIACULT 2025 στη Βαρκελώνη, προσκαλώντας όλες τις Εθνικές Επιτροπές και τονίζοντας τις παράλληλες εκδηλώσεις. Παρουσιάστηκαν επίσης προτάσεις εκδηλώσεων από τις Εθνικές Επιτροπές Πολωνίας και Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ η Εθνική Επιτροπή Γερμανίας ανακοίνωσε παράλληλη εκδήλωση για το *Fair Culture Charter*, για το οποίο η κυπριακή πλευρά

ανέλαβε τη μετάφραση στα ελληνικά. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, επίσκεψη στο απόθεμα βιόσφαιρας Dublin Bay με ανταλλαγή εμπειριών για τη διαχείριση περιοχών που εντάσσονται στο πρόγραμμα της UNESCO Man and Biosphere.

Fair Culture Charter

Η ΚΕΕ UNESCO υπέγραψε τον *Χάρτη Δίκαιου Πολιτισμού* (*Fair Culture Charter*, www.fair-culture.org), ο οποίος διαμορφώθηκε υπό τον συντονισμό της Γερμανικής Εθνικής Επιτροπής UNESCO με τη συμβολή πέραν των 100 εμπειρογνομόνων και θεσμών, συμπεριλαμβανομένων των: International Federation of Musicians, International Federation of Actors, Goethe-Institut e.V., Institut za kreativno preduzetnistvo i inovacije - IKPI, Fairpicture, Fairtrade International κ.ά. Αντλώντας την έμπνευσή του από το κίνημα Fair Trade, ο Χάρτης αφορά τη διαμόρφωση δικαιότερων πολιτιστικών σχέσεων, μέσα από οκτώ αρχές που αποσκοπούν στην προώθηση ενός βιώσιμου και δίκαιου περιβάλλοντος, με σεβασμό για τους καλλιτέχνες, τους δημιουργούς και τους άλλους εργαζόμενους στον τομέα του πολιτισμού. Στο πλαίσιο της προώθησης των αρχών του κινήματος, η ΚΕΕ UNESCO ανέλαβε τη μετάφραση του *Fair Culture Charter* στα ελληνικά. Ο μεταφρασμένος Χάρτης Δίκαιου Πολιτισμού είναι διαθέσιμος μέσα από την ιστοσελίδα της Επιτροπής: <https://www.unesco.org/cy/DocumentStream>

Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Νεανική Επιχειρηματικότητα στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες

Η ΚΕΕ UNESCO εκπροσωπήθηκε στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Νεανική Επιχειρηματικότητα στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2025 στις Βρυξέλλες, στο πλαίσιο του έργου Cultural Bees που συγχρηματοδοτείται μέσω του προγράμματος Creative Europe. Συγκεκριμένα, συμμετείχαν από την Κύπρο: εκ μέρους της ΚΕΕ UNESCO η Λειτουργός Θέκλα Παπαντωνίου, εκ μέρους του εταίρου Junior Achievement Cyprus η Αντιγόνη Κωμοδίκη και ο Σταύρος Κυριακίδης, εκ μέρους του εταίρου InnoEUSphere η Χριστίνα Αχιλλέως, και εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ο Γενικός Επιθεωρητής Κωνσταντίνος Γεωργίου. Το τριετές έργο Cultural Bees άρχισε να υλοποιείται το 2024 σε συνεργασία με 11 Εταίρους από 6 διαφορετικές χώρες της Ευρώπης και με τη στήριξη της ΚΕΕ UNESCO. Οι κυπριακοί φορείς που συμμετέχουν στην κοινοπραξία είναι οι: Junior Achievement Cyprus, InnoEUSphere και Cyprus National Commission for UNESCO (Associated Partner).

Second edition of the Naples Conference on Cultural Heritage in the 21st Century

Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου, και η Αναπληρώτρια Λειτουργός, Δρ. Πετρούλα Χατζηττοφή, συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες στις εργασίες του Συνεδρίου της UNESCO με τίτλο "Second edition of the Naples Conference on Cultural Heritage in the 21st Century", το οποίο έλαβε χώρα στη Νάπολη από τις 4 έως τις 6 Ιουνίου 2025. Στο Συνέδριο εκπροσωπήθηκε και το Υπουργείο Εξωτερικών από την κα Ελένη Απέγητου, επίσης μέλος της Επιτροπής. Κύρια επιδίωξη του Συνεδρίου ήταν η σύνδεση των στόχων και η ανάδειξη των συγκλίσεων δύο βασικών Συμβάσεων της UNESCO: της Σύμβασης για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά (1972) και της Σύμβασης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (2003). Με αφετηρία την παραδοχή πως η υλική και η άυλη κληρονομιά δεν μπορούν να νοηθούν ανεξάρτητα, το Συνέδριο προώθησε μια ολιστική, ανθρωποκεντρική προσέγγιση στην πολιτιστική κληρονομιά, εστιάζοντας στη διαφύλαξη των πολιτιστικών δικαιωμάτων των σημερινών και μελλοντικών γενεών και στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως μοχλού βιώσιμης ανάπτυξης.

Conference of Parties to the Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions

Μεταξύ 18 και 20 Ιουνίου 2025 πραγματοποιήθηκε στην UNESCO η 10η Σύνοδος της Διάσκεψης των Μερών της Σύμβασης για την Προστασία και την Προώθηση της Πολυμορφίας των Πολιτιστικών Εκφράσεων. Κατά τη διάρκεια της Συνόδου, εξετάστηκε η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στην εφαρμογή της Σύμβασης, τόσο από τη Γραμματεία όσο και από τα Κράτη Μέρη παγκοσμίως.

Συζητήθηκε επίσης η υλοποίηση του Διεθνούς Ταμείου για την Πολιτιστική Πολυμορφία, καθώς και εισηγήσεις σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης στο ψηφιακό περιβάλλον και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Σύνοδος συνέπεσε με τη συμπλήρωση 20 ετών από την υιοθέτηση της Σύμβασης και, με την ευκαιρία αυτή, πραγματοποιήθηκε παράλληλη επετειακή εκδήλωση για τον εορτασμό της 20ής επετείου της.

Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε από τη Δρ Ελενα Θεοδούλου Χαραλάμπους, Σημείο Επαφής για τη Σύμβαση στο Υφυπουργείο Πολιτισμού, και τη Θέκλα Παπαντωνίου, Λειτουργό της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO.

The UNESCO World Conference on Cultural Policies and Sustainable Development - MONDIACULT 2025

Η Παγκόσμια Σύνοδος της UNESCO για τις Πολιτιστικές Πολιτικές και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη – MONDIACULT 2025 φιλοξενήθηκε στην Ισπανία, στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο της Βαρκελώνης, από τις 28 Σεπτεμβρίου μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2025. Συμμετείχαν περισσότερα από 2.500 άτομα από 163 χώρες, συμπεριλαμβανομένων 118 Υπουργών και Αναπληρωτών Υπουργών, και εκατοντάδων εκπροσώπων διακυβερνητικών οργανισμών, Μη Κυβερνητικών Οργανισμών, Εθνικών Επιτροπών UNESCO και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών (ακαδημαϊκών, επαγγελματιών του πολιτισμού και καλλιτεχνών).

Το πρόγραμμα περιλάμβανε 2 Ολομέλειες (έναρξη και λήξη), 20 Θεματικές Υπουργικές Συνεδρίες και 78 παράλληλες εκδηλώσεις. Από την Κύπρο συμμετείχαν η Υφυπουργός Πολιτισμού Δρ Βασιλική Κασσιανίδου, ο Αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κύπρου στην UNESCO Διόνυσης Διονυσίου, η Προϊστάμενη της Μονάδας Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Υφυπουργείου Πολιτισμού Δρ Ελενα Θεοδούλου Χαραλάμπους, η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO Θέκλα Παπαντωνίου και η Μαρία Ερωτοκρίτου, φοιτήτριας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, η οποία εκπροσώπησε την Κύπρο στη Διάσκεψη Νέων του MONDIACULT, το MondiaYouth.

Κατά τη διάρκεια της Συνόδου υπογραμμίστηκε ότι ο πολιτισμός δεν αποτελεί μόνο κινητήρια δύναμη για την οικονομία, αλλά και θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, καθώς διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση και διατήρηση της ταυτότητας, της κοινωνικής συνοχής και της ανθεκτικότητας. Η UNESCO επανέλαβε, επίσης, τη δέσμευσή της να τοποθετήσει τον πολιτισμό στο επίκεντρο των παγκόσμιων προσπαθειών για την ειρήνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενσωματώνοντάς τον ως έναν αυτόνομο στόχο στην ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη μετά το 2030.

19th Annual Meeting of the South-East European Experts Network on Intangible Cultural Heritage – “Bridging the Tangible and Intangible Cultural Heritage: Synergies between the UNESCO 1972 and 2003 Conventions”

Στις 23 και 24 Οκτωβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα και στο Ζαγόρι, στην Ελλάδα, η 19^η Ετήσια Συνάντηση του Δικτύου Εμπειρογνομόνων Νοτιοανατολικής Ευρώπης για την Αυλή Πολιτιστική Κληρονομιά. Η συνάντηση συγκέντρωσε εκπροσώπους της UNESCO, καθώς και εμπειρογνώμονες από 12 ακόμη χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, η οποία εκπροσωπήθηκε από τη Λειτουργό της ΚΕΕ UNESCO, Θέκλα Παπαντωνίου.

Η συνάντηση επικεντρώθηκε στην αναζήτηση συνεργειών μεταξύ των δύο Συμβάσεων της UNESCO για την Πολιτιστική Κληρονομιά (1972 & 2003) και πλαισιώθηκε από επισκέψεις σε εμβληματικούς χώρους πολιτισμού και πολιτιστικής κληρονομιάς των Ιωαννίνων και του Ζαγορίου, το οποίο εντάχθηκε πρόσφατα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO ως πολιτιστικό τοπίο.

Οι συμμετέχοντες είχαν, επίσης, την ευκαιρία να γνωρίσουν βιωματικά την τέχνη της αργυροτεχνίας, μέσα από επισκέψεις σε τοπικά εργαστήρια και το Μουσείο Αργυροτεχνίας. Τη διοργάνωση ανέλαβαν η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και το Περιφερειακό Γραφείο της UNESCO για την Επιστήμη και τον Πολιτισμό στην Ευρώπη (Βενετία), σε συνεργασία με το Περιφερειακό Κέντρο για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Σόφια), υπό την αιγίδα της UNESCO.

UNESCO Civil-Military Alliance Forum for the Protection of Cultural Property

Στις 16 Μαΐου 2025, πραγματοποιήθηκε στην UNESCO το πρώτο διεθνές Φόρουμ Πολιτικο-Στρατιωτικής Συμμαχίας για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στο οποίο συμμετείχαν η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO και εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Υπουργείου Αμυνας. Στόχος του Φόρουμ ήταν η ενίσχυση της προστασίας της πολιτιστικής περιουσίας σε καιρό ειρήνης και κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων, κατοχής και μεταπολεμικών καταστάσεων, προωθώντας την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών φορέων. Η εκδήλωση συγκέντρωσε περισσότερους από 250 συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματιών της πολιτιστικής κληρονομιάς και στρατιωτικού προσωπικού από τα κράτη-μέλη της UNESCO και τα κράτη-μέλη της Σύμβασης της Χάγης του 1954 για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης και των δύο Πρωτοκόλλων της (1954 και 1999), καθώς και εκπροσώπων διεθνών και μη κυβερνητικών οργανισμών.

Statutory meetings of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict (1954) and its Second Protocol (1999)

Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO συμμετείχε στις ακόλουθες συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην UNESCO στο Παρίσι, από την 1^η μέχρι την 5^η Δεκεμβρίου 2025: 16th Meeting of the High contracting parties to the 1954 Hague Convention, 11th Meeting of the Parties to the Second Protocol of 1999 to the 1954 Hague Convention και 20th meeting of the Committee for the Protection of Cultural Property in the event of Armed Conflict. Στην Αντιπροσωπεία της Κύπρου συμμετείχαν, επίσης, εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Υπουργείου Αμυνας. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε παράλληλη εκδήλωση με συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα: «Civil-Military Cooperation in Practice», στην οποία συμμετείχε η Κύπρος μέσω του Αναπληρωτή Μόνιμου Αντιπροσώπου της Κύπρου στην UNESCO Διονύση Διονυσίου, ο οποίος παρουσίασε τις ενέργειες της Κύπρου για την εφαρμογή της Σύμβασης και των Δύο Πρωτοκόλλων της.

General Assembly of the Regional Centre for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage in Southeastern Europe under the auspices of UNESCO (Sofia Centre)

Η ετήσια Γενική Συνέλευση του Περιφερειακού Κέντρου για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (υπό την αιγίδα της UNESCO) πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2025 στο Πλοδίν στη Βουλγαρία. Συμμετείχαν εκπρόσωποι και των 18 Κρατών-Μελών του Κέντρου, καθώς και της UNESCO και της Κυβέρνησης της Βουλγαρίας. Κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης, η Εκτελεστική Διευθύντρια του Κέντρου Δρ Irena Todogona παρουσίασε την ετήσια έκθεση και τον οικονομικό απολογισμό των δραστηριοτήτων του Κέντρου για το 2025, καθώς και εκείνες που προγραμματίζονται για το 2026. Εκ μέρους της Κύπρου συμμετείχε η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO, Θέκλα Παπαντωνίου, διορισμένη εκπρόσωπος της Κύπρου για την περίοδο 2024-2027.

Μεταξύ των δράσεων που αποφασίστηκε να επιχορηγήσει το Κέντρο το 2026 συγκαταλέγεται και το πρόγραμμα για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά στην εκπαίδευση, το οποίο θα υλοποιηθεί στην Κύπρο το 2026 σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Συνέδριο του Αμερικανικού Πανεπιστημίου της Βηρυτού- Mediterraneo για την Ψηφιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου, συμμετείχε σε συνέδριο για την Ψηφιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς που διεξήχθη στις 7 Απριλίου 2025, στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο της Βηρυτού-Mediterraneo, στην Πάφο. Στην ομιλία της, η Δρ. Ιερωνυμίδου τόνισε ότι «η ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς πρέπει, πάνω απ' όλα, να προάγει ένα ανθρωποκεντρικό όραμα – ένα όραμα στο οποίο η τεχνολογία λειτουργεί ως καταλύτης για ανταλλαγή γνώσης, συμμετοχή και διαπολιτισμικό διάλογο, προωθώντας ένα μέλλον στο οποίο κανένα μνημείο ή παράδοση δεν θα ξεχαστεί, περιθωριοποιηθεί ή αποκλειστεί».

18 APRIL 2025 IDMS DISASTER AND CONFLICT RESILIENT HERITAGE

Εκδήλωση ICOMOS Κύπρου για τον εορτασμό της Διεθνούς Μέρας Μνημείων και Χώρων 2025

Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου, συμμετείχε στις 25 Απριλίου 2025 σε εκδήλωση που διοργάνωσε το ICOMOS Κύπρου στο πλαίσιο του εορτασμού της Διεθνούς Μέρας Μνημείων και Χώρων, με θέμα «Κληρονομιά υπό απειλή από καταστροφές και συγκρούσεις στην Κύπρο». Η Δρ. Σολομίδου Ιερωνυμίδου παρουσίασε την κυπριακή και ελληνική έκδοση του Στρατιωτικού Εγχειριδίου της UNESCO για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου, το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και τον Σύνδεσμο Κυπρίων Αρχαιολόγων.

Εκδήλωση για τη Διεθνή Ημέρα Μαιών (5 Μαΐου)

Η Επιτροπή Μαιών του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών, σε συνεργασία με το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα «Τιμώντας τη Μαία: Από το παρελθόν στο παρόν και το μέλλον της Μαιευτικής στην Κύπρο», στις 5 Μαΐου 2025, στο Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης παρουσιάστηκε το βιβλίο της Επίκουρης Καθηγήτριας Μαιευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρος Ελένης Χατζηγεωργίου, με τίτλο «Η Μαιευτική στην Κύπρο – Ιστορική Επισκόπηση», το οποίο φωτίζει την εξέλιξη και τη συμβολή της μαιευτικής στην κυπριακή κοινωνία από το παρελθόν έως σήμερα. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, τιμητική βράβευση των μαιών που αφυπηρέτησαν, ως αναγνώριση της πολυετούς και ανεκτίμητης προσφοράς τους στην παροχή μαιευτικής φροντίδας. Στην έναρξη της εκδήλωσης απηύθυνε χαιρετισμό η Λειτουργός της ΚΕΕ UNESCO, Θέκλα Παπαντωνίου, υπογραμμίζοντας τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι μαιές και οι μαιευτές ως συνοδοιπόροι των γυναικών και των οικογενειών τους στο ταξίδι της γονεϊκότητας, συμβάλλοντας στην ενδυνάμωσή τους και στη θεμελίωση υγιών οικογενειακών και κοινωνικών σχέσεων. Η κοινωνική και πολιτιστική σημασία της μαιευτικής έχει αναγνωρισθεί διεθνώς και περιλαμβάνεται από το 2023 στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας.

Εγκαίνια έκθεσης «Καφενές: Ιστορίες σε Ασπρόμαυρα Καρέ» - ένας διάλογος με τον «Κόσμο της Κύπρου»

Με αφορμή την προσωρινή έκθεση «Look at me! Πορτραίτα στην Ελλάδα του Robert A. McCabe», η Λεβέντειος Πινακοθήκη συνεργάστηκε με το Πρόγραμμα Προφορικής Ιστορίας «People of Cyprus» για την παρουσίαση της έκθεσης «Καφενές: Ιστορίες σε Ασπρόμαυρα Καρέ». Τα εγκαίνια τέλεσε στις 17 Ιουνίου 2025 η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου.

Η παράλληλη έκθεση αναδεικνύει την κουλτούρα και τον κόσμο της Κύπρου με κεντρική θεματική τον «κυπριακό καφενέ». Μέσα από τον φωτογραφικό φακό των ιδρυτών του προγράμματος Προφορικής Ιστορίας «People of Cyprus» Χρήστου Μιχάλαρου και Ιλιάνας Κουλαφέτη, «καταγράφονται οι βουβές χειρονομίες, οι χαμένες συνήθειες, οι μορφές που σβήνουν μαζί με τα παλιά καφενεία». Οπως επεσήμανε η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, «οι ποικίλες πρακτικές που συνοδεύουν την κατανάλωση του καφέ – οι οποίες συχνά αγγίζουν τη σφαίρα της τελετουργίας – φανερώνουν βαθιά ριζωμένες στον χρόνο παραδόσεις και αξίες, στενά συνδεδεμένες με την τοπική ταυτότητα... Γ' αυτό και η παρούσα έκθεση δεν είναι απλώς μια αισθητική εμπειρία. Είναι ένα κάλεσμα για αναστοχασμό: για την πολιτισμική μας ταυτότητα, τη συλλογική μνήμη και τη συνέχεια της παράδοσης σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο.»

Γενική Συνέλευση της Επιτροπής των Εθνικών Συντονιστών της Ευρωπαϊκής Υποδομής για τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες DARIAH-ERIC

Το Ινστιτούτο Κύπρου φιλοξένησε για πρώτη φορά στην Κύπρο την Ετήσια Γενική Συνέλευση 2025 και τη Συνεδρίαση της Επιτροπής Εθνικών Συντονιστών της Ευρωπαϊκής Υποδομής για τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες (DARIAH-ERIC). Η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO απηύθυνε χαιρετισμό κατά την τελετή έναρξης στις 19 Νοεμβρίου 2025, τονίζοντας ότι «η ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς οφείλει, πάνω απ' όλα, να προάγει ένα ανθρωποκεντρικό όραμα – ένα όραμα στο οποίο η τεχνολογία λειτουργεί ως καταλύτης για τη διάχυση της γνώσης, τη συμμετοχή και τον διαπολιτισμικό διάλογο, διαμορφώνοντας ένα μέλλον όπου κανένα μνημείο ή παράδοση δεν λησμονείται, δεν περιθωριοποιείται και δεν αποκλείεται.»

Η Ευρωπαϊκή Υποδομή για τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες αποτελεί ένα διεθνές δίκτυο για την προώθηση της συνεργασίας, ανταλλαγής εμπειρογνομο-

σύνης, πληροφοριών, γνώσης και ψηφιακού περιεχομένου στις Τέχνες και στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες καθώς και μεθόδων, εργαλείων και τεχνολογιών από τις 40 χώρες-συνεργαζόμενα μέλη της.

Από το 2018, το Ινστιτούτο Κύπρου, ως Συνεργαζόμενος Εταίρος του κυπριακού κόμβου DARIAH, έχει συμβάλει στις ερευνητικές πρωτοβουλίες της υποδομής, υποστηρίζοντας τις κοινότητες ανθρωπιστικών επιστημών της Κύπρου σε ερευνητικές ανταλλαγές, σε ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητικών δράσεων και στη διεθνή προώθηση της έρευνας που πραγματοποιείται στην Κύπρο.

Ετήσιο Σεμινάριο Συνδέσμου Ξεναγών

Στο πλαίσιο του ετήσιου Σεμιναρίου Ξεναγών, το οποίο πραγματοποιήθηκε την 1^η Δεκεμβρίου 2025 στο Σιακόλειο Εκπαιδευτικό Κέντρο Κλινικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, η Αναπληρώτρια Λειτουργός της Επιτροπής, Δρ. Πετρούλα Χατζηττοφή, παρουσίασε διάλεξη με θέμα «Ζωντανές παραδόσεις: Η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά ως ταξίδι στον κυπριακό πολιτισμό». Η παρουσίαση είχε ως στόχο τη διασαφήνιση της έννοιας της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, τη σύνδεσή της με τις πολιτικές της UNESCO όπως εκφράζονται στη Σύμβαση του 2003, την επεξήγηση του ρόλου των διεθνών και εθνικών μητρώων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς ως μέσων διαφύλαξης, καθώς και την παρουσίαση επιλεγμένων στοιχείων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, κατά γεωγραφικές περιοχές. Τέλος, έγινε αναφορά στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ξεναγοί για την προβολή και διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου.

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Παραδοσιακό Χορό

Στις 21-23 Νοεμβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό πανελλήνιο επιστημονικό συνέδριο με θέμα «Ο Παραδοσιακός Χορός στην Επιστημονική Σφαίρα του 21^{ου} Αιώνα». Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Εργαστήρι Παραδοσιακού Χορού «Αλεξάνδρα», το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και τη Σχολή Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος ήταν η ανάδειξη του πολύπλευρου ρόλου του παραδοσιακού χορού στη σύγχρονη κοινωνία και η διασύνδεση της έρευνας με την πράξη. Διακεκριμένοι επιστήμονες και ερευνητές από Κύπρο και Ελλάδα συμμετείχαν σε έναν ουσιαστικό διάλογο γύρω από κρίσιμα ζητήματα της Επιστήμης του Χορού. Εκ μέρους της ΚΕΕ UNESCO απηύθυνε χαιρετισμό η Λειτουργός Θέκλα Παπαντωνίου, στον οποίο επεσήμανε ότι «σήμερα ο παραδοσιακός χορός καλείται να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις, καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη για συστηματική έρευνα και τεκμηρίωση, με αξιοποίηση και των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων, για ενίσχυση της εκπαίδευσης των νέων και για τη στήριξη των ζωντανών φορέων που τον κρατούν ενεργό. Η συνέχεια αυτής της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς προϋποθέτει τη συμβολή και σύμπραξη πολλών: των τοπικών κοινοτήτων, των λαογραφικών και πολιτιστικών συλλόγων, των σχολών χορού, των εκπαιδευτικών, αλλά και των οικογενειών, καθώς και των παροικιών του εξωτερικού».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κύπρος Ζώσες Παραδόσεις – Cyprus Living Heritage

Κυκλοφόρησε η δίγλωσση έκδοση της ΚΕΕ UNESCO (ελληνικά-αγγλικά), η οποία παρουσιάζει για πρώτη φορά τις 65 εγγραφές στοιχείων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου στον Εθνικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αλλά και τις έξι εγγραφές της Κύπρου στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO. Η έκδοση είναι διαθέσιμη σε έντυπη μορφή και ηλεκτρονικά στον ιστότοπο: <https://t.ly/YvZh7>

Παγκόσμια Κληρονομιά της Κύπρου: ιστορία, μύθος, θρησκεία – World heritage in Cyprus: history, myth, religion

Η ΚΕΕ UNESCO ολοκλήρωσε την παραγωγή σύντομου οδηγού στα ελληνικά και στα αγγλικά, για τα μνημεία και τις περιοχές της Κύπρου στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, με πρόσφατο φωτογραφικό υλικό και ιστορικές πληροφορίες οι οποίες συνάδουν με τα νεότερα ερευνητικά δεδομένα. Η έκδοση είναι διαθέσιμη σε έντυπη μορφή και ηλεκτρονικά στον ιστότοπο: www.unesco.org.cy

ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Ινστιτούτο Κύπρου

Στις 13 Ιουνίου 2025, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Ινστιτούτου Κύπρου και της ΚΕΕ UNESCO. Τα συμφωνία υπέγραψαν ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Κύπρου, Καθηγητής Σταύρος Μαλάς, και η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου, παρουσία της Υφυπουργού Πολιτισμού, Δρος Βασιλικής Κασσιανίδου. Το Μνημόνιο στοχεύει στην ενίσχυση της συνεργασίας για την προώθηση των αρχών της UNESCO σε τομείς όπως η Εκπαίδευση, η Επιστήμη, το Περιβάλλον, η Αειφόρος Ανάπτυξη, ο Πολιτισμός και η Πολιτιστική Κληρονομιά. Ειδική έμφαση δίνεται στη συνεργασία σε τομείς που αφορούν την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και την αντιμετώπιση της λεηλασίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών.

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων

Στις 10 Νοεμβρίου 2025, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO και του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων, στην παρουσία της Υφυπουργού Πολιτισμού, Δρος Βασιλικής Κασσιανίδου. Στόχος του Μνημονίου είναι η προώθηση των αρχών και των προγραμμάτων της UNESCO και η ανάδειξη της διασύνδεσης πολιτισμού και φυσικού περιβάλλοντος σε ένα κοινό πλαίσιο δράσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το Μνημόνιο υπέγραψαν η Επίτροπος, κα Αντωνία Θεοδοσίου, και η Πρόεδρος της ΚΕΕ UNESCO, Δρ. Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου, θέτοντας τα θεμέλια για μια ουσιαστική και διαρκή συνεργασία στους τομείς του περιβάλλοντος, της εκπαίδευσης, της επιστήμης και του πολιτισμού. Το Μνημόνιο αυτό αποσκοπεί, επίσης, στην ενίσχυση της συμμετοχής της Κύπρου σε προγράμματα της UNESCO για το Περιβάλλον και στην προώθηση της διαφύλαξης και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος μέσα από τον πολιτισμό.

Διοικητικό Συμβούλιο

Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου, Πρόεδρος, τέως Διευθύντρια Τμήματος Αρχαιοτήτων

Ιωάννα Χατζηκωστή, Γενική Γραμματέας, Διευθύντρια του Τμήματος Σύγχρονου Πολιτισμού, Υφυπουργείο Πολιτισμού

Ιωάννης Σαββίδης, Προϊστάμενος Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Ελένη Απέγητου, Επικεφαλής του Τμήματος Οικονομικής, Κλιματικής και Πολιτιστικής Διπλωματίας, Υπουργείο Εξωτερικών

Παναγιώτης Αγγελίδης, Καθηγητής στο Τμήμα Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Διευθυντής Εδρας UNESCO με θέμα «Η Πολιτισμική Ετερότητα και ο Διαπολιτισμικός Διάλογος για έναν Πολιτισμό Ειρήνης»

Νίκη Παπαδοπούλου Παπά, τέως Προϊσταμένη Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Ιωσήφ Χατζηκυριάκος, Διευθυντής Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη - Αρχαία Λάρνακας

unesco

Κυπριακή Εθνική Επιτροπή